

4. IZVORI DUŠEVNOSTI, VEDENJA IN OSEBNOSTI

1. Produkt katerih treh velikih skupin dejavnikov je osebnost?

Dednost, okolje in samodejavnost

2. Od česa je odvisno človekovo vedenje?

- Katera enačba to razlaga?

Človekovo vedenje je odvisno od osebnosti in okoliščin.

Osebnost = dednost · okolje · samodejavnost

Ista oseba se bo na dveh različnih krajih vedla drugače.

Dve različni osebi bi se v isti situaciji vedli drugače.

3. Kaj so trdili nativisti in kaj empiristi?

- Kaj od tega je resnica?

Nativisti so trdili, da je vse dedno.

Empiristi – odločilen je vpliv okolja.

Resnica je obojega nekaj.

4. Kako okolje vpliva na uresničevanje naših genetskih potencialov? Utemelji s primeri?

Rast => velikost je zapisana v genih

Okolje => lahko zavira razvoj nečesa,

=> lahko spodbuja razvoj nečesa.

Ta lastnost je lahko negativna ali pozitivna (npr. bolezen).

5. Opredelji kaj je samodejavnost in podaj nekaj primerov

- kako lahko s samodejavnostjo oblikujemo svojo osebnost?

Samodejavnost – vse kar narediš po svoji zavestni volji npr. greš v šolo, pišeš, se ukvarjaš s športom ...

- npr. nekdo shujša => je drugačen in se počuti drugače

- npr. neko se želi poboljšati in ne bo več delal »nečesa«

6. Kako dednost vpliva na človekov samodejavnost?

Npr. če se nekdo rodi z barvno svetlobo, nečesa ne bo mogel delati.

Npr. brez posluha – ne bo pel, če ima posluh bo pel, če lepo riše bo risal.

Kar nam gre dobro bomo delali.

4. 1. Dednost

1. Po kom direktno dedujemo in kaj je tisto kar nosi dedni zapis?

Dedujemo po starših. Dedni zapis nosijo geni, ki so na kromosomih.

2. Kaj je test DNK in kaj ugotavljamo z njim?

Je test s katerim ugotavljajo genetski zapis človeka. Z njim ugotavljajo: sorodnost med dvema osebama, komu pripadajo telesne okončine, tekočine itd.

3. Na kom so zlasti raziskovali vplive dednosti?

- Kateri ljudje imajo enak genetski material?

Na sorodnikih, zlasti enojajčnih dvojčkih

- enojajčni dvojčki

4. Zakaj so otroci podobni staršem, bratje sestram itd.?

Zato, ker je hereditarnost visoka zlasti pri telesni zgradbi.

5. Navedi nekaj konkretnih lastnosti človeka, ki so izrazito močno dedne.

- Kako nanje vpliva okolje in človek s svojo samodejavnostjo?

Telesne značilnosti: barva oči, barva las, telesna višina, barva kože, temperament

Npr. na barvo oči lahko vplivaš sam z lečami, kislinami, (laserskimi postopki – v prihodnosti), skozi daljše obdobje pa vpliva tudi okolje npr. črnci imajo temne oči.

6. Je krvni test lahko dokaz očetovstva? Kdo ali kaj določa krvno skupino otroka?

Krvno skupino določajo materini in očetovi geni. To ni dokaz očetovstva.